

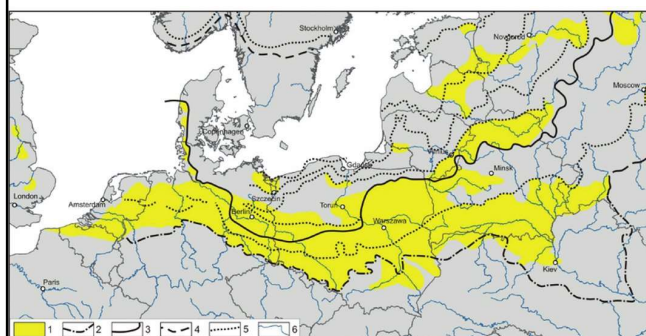
Met klei naar klimaatrobuuste landbouwgrond

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU

Lutumgehalte in zandgrond op 8% brengen met beschikbare kleigrond

Klimaatadaptieve zandgronden
Verzaveling verhoogt
wervasthoudend vermogen

Klimaatmitigatie
landbouwsector
Van CO₂ naar bodemgebonden
organische stof

Kleigrond circulair
· Bouwrijp maken
· Natuurontwikkeling
· Rivierverruiming

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU

De presentatie

Het LIFE CO2SAND project, beginselen

Overzicht over de demovelden, een snel beeld, paar foto's,
ervaringen tot op heden

Demonstratieveld Brummen casus voor 1 juli 2022

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU

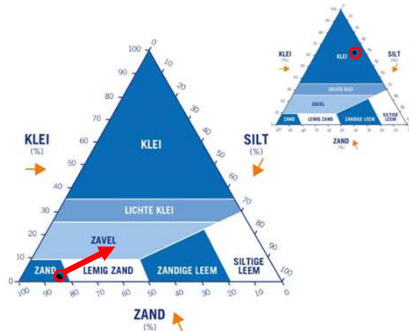
Meerdere jaren, een dun laagje kleigrond in de zandbodem

Provincie Gelderland GOO |
09-06-22

6

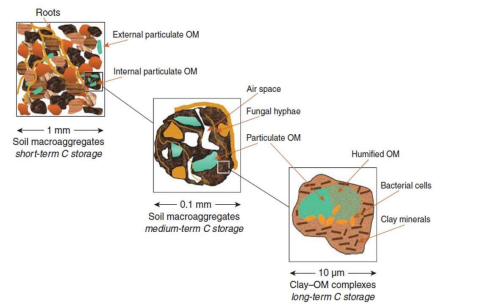
Verhogen percentage lutum

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

7

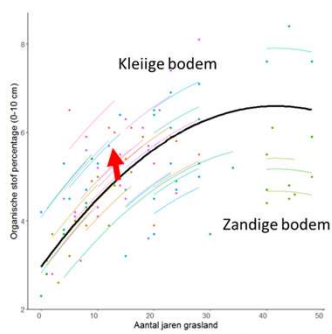
Stabieler organische stof

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

10

Kleiïge bodem en organische stof

Bron: Opbouw organische stof met blijvend grasland, Vlocus, april 2018, LBI

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

8

LIFE CO₂SAND - Projectopzet

Voorbereidingen; boer – keten – projecten

5 Demonstratievelden – aanbesteden – replicatie 700 ha

Monitoring voortgang – sociaal economische impact

Communicatie – netwerk – 1600 personen – eindsymposium

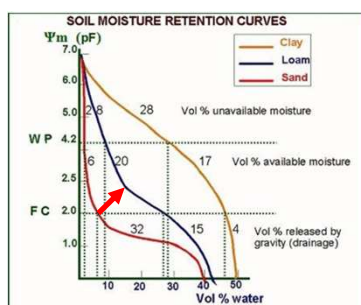
provincie
Gelderland

Ministerie van
Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

LIFECO2SAND.EU

Water plantbeschikbaar

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

9

Demonstratie Eibergen

Landbouwbedrijf Stokkers

provincie
Gelderland

Ministerie van
Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

LIFECO2SAND

Ligging in Grondwater beschermingsgebied, PFAS < 0,1

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

13

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

16

11 wagens, 3 maal/dag, 100 km, HVO

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

14

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

17

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

15

Demoveld Stokkers Eibergen

Jaar	Perceel 1	Strook 2	Strook 3	Nulstrook
	14250 m2 57 meter	3600 m2 15 meter	3600 m2 15 meter	3120 m2 10 meter
Op kopakker depot	nul	70 m3 vast	70 m3 vast	130 m3 vast
2022	3,7 cm 530 m3	2 cm 70 m3	2 cm 70 m3	Nul
2023	nul	2 cm 70 m3	1 cm 35 m3	Nul
2024	nul	nul	1 cm 35 m3	Nul
Na 2024	nul	nul	nul	3,7 cm 130 m3

Provincie Gelderland GOO | 09-06-22

18

Eibergen - ervaringen

Boer wil graag in één keer naar > 8% lutum

Bovengrond zonder PFAS bestaat niet, uitzonderingsbesluit GS

Dijkenklei heeft z'n prijs, aannemer wil groot en snel

De gedachte van OW – alles overzien is lastig

provincie
Gelderland

Stuvia
Kennis van de natuur en de mens

LIFECO2SAND.EU

Demonstratie Bergeijk

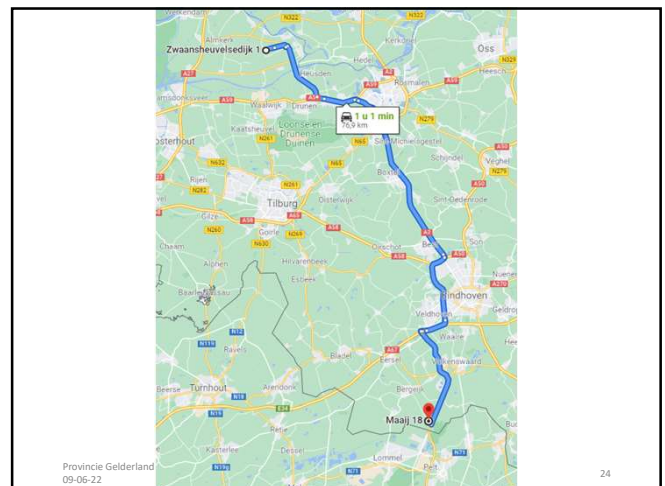
Landbouwbedrijf Houbraken

provincie
Gelderland

Stuvia
Kennis van de natuur en de mens

LIFECO2SAND

Bergeijk - ervaringen

Super vette klei 60% lutum, kijk goed naar de spreider

Winter 2021-2022 kleiklonten worden kleikruimels

Belangstelling genoeg in Bergeijk

Provincie Noord Brabant niet in LIFE project

Demonstratie Geesteren

Landbouwbedrijf Walvoort

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND

Halle - Geesteren

Machinist maakt de klei, mengend laden

Kleiplakken en inploegen beter niet, bodemvorming vraagt tijd

Kosten boer voor spreiden zijn hoog

Zichtlocatie aan N-weg – nog weinig gebeld

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU

Demonstratie Brummen

Landbouwbedrijf Dooper

provincie
Gelderland

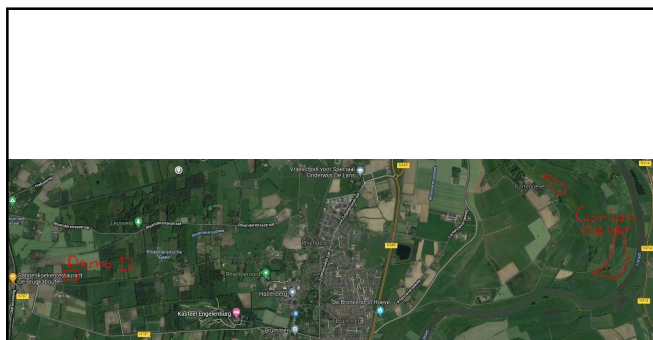

LIFECO2SAND

Provincie Gelderland
09-06-22

46

Provincie Gelderland GOO |
09-06-22

44

Brummen – Case studie

Waterbodem naar landbouwgrond, kan dat?

Contract – omgeving – klimaat – circulair , wat gaat voor?

Grondbezitters/verpachters, projecten, wat is wijsheid?

Welke impact, wat gaat veranderen, wordt dit groot?

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU

Dit project is een samenwerkingsverband tussen Rijkswaterstaat en provincie Gelderland. LIFE CO2SAND ontvangt financiering van het LIFE-programma van de Europese Unie.

Met steun van: a.s.r. real estate, Agro-innovatiecentrum De Marke, Boomkwekerij Gebr. Bressers, Coolcows, gemeenten Arnhem en Bronckhorst, Landbouwbedrijf Slöetjes B.V., LTOnoord, Maatschappen G.H. Luesink en GL Luesink, Stokkers, Waltman-Beltman, Provincies Friesland, Noord Brabant, Zuid Holland, Stichting Haarloseveld Olden Eibergen e.o., Van den Biggelaar Grond- en Waterbouw B.V., Vitens N.V. W.J.W. Houbroken V.O.F. Wageningen Universiteit & Research, Waterschappen De Dommel, Rijn & IJssel, Rivierenland, ZLTO.

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU

Met klei naar klimaatrobuuste landbouwgrond

provincie
Gelderland

LIFECO2SAND.EU